

Češi budou platit za plyn méně než chce Unie

SZ | seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-cesi-budou-platit-za-plyn-mene-nez-chce-unie-221630

Ministři pro energetiku schválili celoevropský cenový strop pro plyn. Při splnění stanovených podmínek se nově nebude plyn na evropském trhu smět prodávat za více než 180 eur za megawatthodinu (MWh). Kromě cenového stropu se ministři shodli i na dalších částech energetického balíčku.

„Podařilo se nám najít důležitou dohodu, která ochrání občany před raketovým růstem cen energií. Nastavíme realistický a účinný mechanismus, který bude zahrnovat nezbytná ochranná opatření, která nás odvedou od rizik ohrožujících bezpečnost dodávek a stabilitu finančních trhů. Znovu jsme dokázali, že EU je jednotná a nenechá nikoho, aby používal energii jako zbraň,“ řekl po shodě ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

Aby strop začal platit, musí překročit cena plynu na burze TTF 180 eur/MWh (4360 Kč) po dobu alespoň tří dnů, a zároveň musí být průměrná cena LNG na světovém trhu ve stejných třech dnech o 35 euro vyšší než na TTF.

Mechanismus začne platit od 15 února 2023. Po splnění podmínek pro aktivaci mechanismu bude cenový strop platit 20 dní od aktivace. Pokud se po těchto 20 dnech cena plynu na burze na tři dny sníží pod 180 eur/MWh, platit přestane.

Konečnou variantu podpořily všechny země kromě Maďarska, které bylo proti. Nizozemsko a Rakousko se zdržely hlasování.

Ministři států EU zodpovědní za energetiku se snažili najít kompromis ve výši cenového stropu za plyn už od léta. Právě ten všechna jednání brzdil.

Polsko, Belgie, Španělsko nebo Itálie tlačily na co nejnižší cenu. Původní návrh Evropské komise prosazoval cenový strop ve výšce 275 eur za MWh (6660 Kč). Podle „jižních států“ a jejich spojenců byl však tento strop příliš vysoko a ve svém výsledku by tak nefungoval. Ideální strop podle nich měl být pod 200 eur/MWh.

Následuje obsah vložený z jiného webu. Zde jej můžete přeskočit.

Přejít před obsah vložený z jiného webu.

S tím však nesouhlasily největší plynárenské trhy v čele s Německem, Rakouskem a Nizozemskem. Představitelé těchto států upozorňovali na nebezpečí, které může cenový strop přinést, obávali se, že strop trhu ještě více ochromí a odkloní už teď nedostatkové dodávky plynu do jiných částí světa, ve kterých cenové stropy neplatí.

„Já bych byl velmi rád, kdybychom našli řešení, na kterém se shodnou všechny členské státy. Obávám se ale, že to nebude úplně možné, a že mým úkolem bude dosáhnout rozhodnutí, které schválí kvalifikovaná většina členských států,“ řekl novinářům před jednáním český ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela (za STAN). České předsednictví se podle něho pokoušelo vyjít při úpravách návrhu vstříc všem zemím a dosáhnout jednomyslnosti.

Teď se však situace mění. Ministři se na cenovém stropu shodli a občané členských států si tak mohou alespoň lehce oddechnout před dalšími cenovými machinacemi Ruska, které je i nadále hlavní příčinou energetické krize a nejistoty v EU.

Povedlo se nám dosáhnout veledůležité shody na cenovém stropu pro plyn. Evropa tak bude mít balíček opatření, který jí pomůže se připravit na příští zimu a uchránit občany a firmy před extrémními výkyvy cen. Naše předsednictví zajistilo jednotu i v této složité otázce. pic.twitter.com/ZGbmVvvOQb

— Jozef Sikela (@JozefSikela) [December 19, 2022](#)

V Česku plánuje Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) zavést cenové stropy od nového roku. Cenu za dodávku elektřiny stanoví ve výši 5 Kč/kWh bez DPH, tedy 6,05/kWh s DPH. U plynu bude cenový strop zaveden ve výši 2,50 Kč/kWh, tedy 3,025/kWh s DPH.

Při ceně 2500 Kč/MWh (strop bez DPH) je tak český strop o 1860 korun nižší než ten evropský.

Německo proti

Německý ministr hospodářství Robert Habeck před jednáním nevyločil, že jeho země dnes může být ostatními státy přehlasována. „Samozřejmě to nebude výsledek, který bychom chtěli,“ dodal s tím, že bude hledat variantu přijatelnou pro jeho zemi.

Své stanovisko k cenovým stropům vysvětluje Německo již dlouho. „Nepodporujeme absolutní maximální limit, jinými slovy pevný cenový strop, protože existuje riziko, že za tuto cenu již nebudeme moci nakoupit dostatek plynu na světovém trhu,“ řekla již dříve mluvčí německého ministerstva pro hospodářství Susanne Ungradová.

Takové opatření by pak bylo podle německého ministerstva pro hospodářství kontraproduktivní, protože by nebylo možné zajistit dostatek dodávek plynu a ve výsledku by se tak cena i nejistota zvýšila.

Jaké negativní následky může mít cenový strop, ukazuje i situace v Maďarsku. Tamní vláda zavedla loni na podzim cenový strop na pohonné hmoty, který ovšem musela letos na začátku prosince po roce fungování úplně zrušit. „Nemohli jsme déle čekat... protože je to jediný způsob, jak zajistit bezpečnost dodávek,“ řekl šéf kabinetu Viktora Orbána Gergely Gulyas na společném briefingu s předsedou a generálním ředitelem MOL Zsoltem Hernadim.

Podle maďarského energetického giganta MOL byla situace na trhu pohonných hmot kritická a kvůli nízké ceně nebylo možné nadále zajistit dostatečné množství dodávek pohonných hmot.